

Forfatter: Ewald, Johannes

Titel: Udvalgte digte

Citation: Ewald, Johannes: "Udvalgte digte", i Ewald, Johannes: *Udvalgte digte*, udg. af Esther Kielberg ; Kim Ravn , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 1999, s. 223. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-ewald02dkval-shoot-idm140323881939904.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Udvalgte digte

Ordliste

Algodhed: uendelig godhed, en af Guds egenskaber; også betegnelse for Gud.

Aria: solosang af poetisk indhold; tidl. også om sang eller vise i almindelighed.

Camoene: lat. Camena, dvs. kildenymfe; camoenerne tillagdes i tidl. rom.

224

mytologi sangergaver; blev af de rom. guldalderdigtere identificeret med de gr. muser.

Cherub: engel, der med flammesværd bevogter Paradisets indgang, jf. 1. Mos. 3,24. Også om engle i almindelighed. Flertal: *Chembim*.

Cimbrer: navn på germansk folkeslag, også om jyder; af Ewald brugt om nordboerne, især danskerne.

der': deres (også i formen *der*).

forvoven: modig, grænsende til det dumdristige.

Første: fyrste.

Gother: nordboere.

hvi: hvorfor; sjældnere: hvordan.

hvo: hvem (i nominativ).

kjælen: tit i betydningen: øm.

Kummer: sorg; bekymring; plage.

Leer: betegnelse for det forgængelige menneskelegeme, jf. 1. Mos. 2,7; også om den menneskelige natur, om det skrøbelige, dødelige menneske og om legemet som bolig for sjælen.

Miskundhed: barmhjertighed.

Monader: de uendelig mange væsner eller elementer, hvoraf verden if. den ty. filosof G.W. Leibniz (1646-1716) er opbygget.

Mulm: mørke, tåge.

Muse: i gr. mytologi en af de i alt ni gudinder for kunst og videnskab; også brugt om digterens inspirerende kraft og om den kvinde, der inspirerer ham.

Roes: tit i betydningen: ære, berømmelse.

Støv: tit brugt som betegnelse for mennesket som det forgængeligejordiske væsen, dannet af støv, dvs. jord, muld, jf. 1. Mos. 2,7 og 3,19.

Svelg: tit i betydningen: uudtømmelighed, uendelig mængde.

tilig: tidlig.

Vink: tegn; også: blik.

væmodig: sorgfuld, fortvivlet.

Zephyr: (især mild) vestenvind; også om mild brise i almindelighed.

Ziir: pryd.

Stærktbøjede udsagnsord og modalverber i 2. person ental har ofte endelsen -st, fx est, togst, gavst.

Udsagnsord i bydemåde, 2. person flertal, har almindeligvis endelsen -er: fx græder, bryder, flyder.

225

Oplysninger om, hvor og hvornår teksten først er trykt, bringes kun, hvis førstetrykket er fra tiden efter udgivelsen af *Samtl. Skr.* og før udgivelsen af *SS*.